

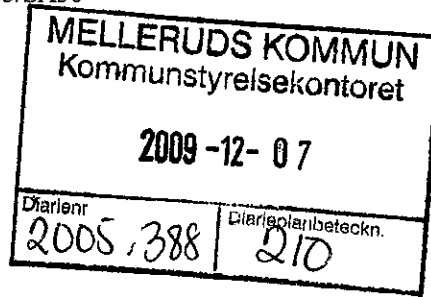
Datum
2009-12-03

Ert datum

Diarienummer
F09-15665/SA30

Er beteckning

Melleruds kommun
46480 MELLERUD

Banverket
Samhälle och Planering
Box 1014
SE-405 21 GÖTEBORG
Sweden
Besöksadress:
Stampgatan 34

Telefon 0774-44 50 50
Telefax 031-10 32 03
www.banverket.se

Samråd om översiktsplan för Melleruds kommun

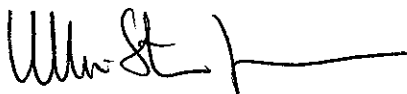
Banverket har tagit del av samrådshandlingarn för ovanstående ärende och vill framföra följande synpunkter.

Melleruds kommun har tagit fram ett förslag till Översiktsplan. Banverket har yttrat sig tidigare i det inledande samrådet (2009-08-24). Vi noterar att en del ändringar är genomförda, en del kvarstår dock. Vi hänvisar därför främst till de synpunkter som framfördes då (se bilaga) och tar även tillfället i akt att komplettera och förtydliga redan framförda synpunkter enligt nedan:

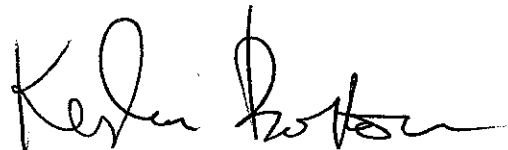
- Karta 3.1, teckenförklaringen kompletteras förslagsvis med:
"Riksintresse järnväg, ingen nybyggnation får ske inom 30 meter".
- Redovisa järnvägssträckan Öxnered-Dals Rostock som reservat för järnväg.
- Banverket vill understryka sin synpunkt att utbyggnaden av Norgelänken inte bör stå under rubriken *Beslutade förändringar*.

Banverket ser fram emot att vara delaktig i den fortsatta planeringsprocessen.

Med vänliga hälsningar

Ulla-Stina Ingemarsson
Sektionschef

Kerstin Boström
Miljö- och samhällsplanerare

Kopia till:

LAV L.Karlsson
LDV J. Hansson
LST Västra Götalands Län
Samhällsbyggnadsenheten
462 82 Vänersborg
Diariet - avslut

Handläggare:
Kerstin Boström
Tel. 031-10 49 69
Mobil 0703-64 49 69
kerstin.bostrom@
banverket.se

Datum
2009-08-24Ert datum
2009-06-29Diarienummer
F09-8968/SA30Er beteckning
401-58824-09Banverket
Samhälle och Planering
Box 1014
SE-405 21 GÖTEBORG
Sweden
Besöksadress:
Stampgatan 34Telefon 0774-44 50 50
Telefax 031-10 32 03
www.banverket.seMelleruds kommun
464 80 MELLERUD

Tidigt samråd om ÖP Mellerud

Banverket har tagit del av ett arbetsmaterial för översiktsplan (ÖP) för Melleruds kommun i det inledande samrådet.

Banverket har via länsstyrelsen fått samrådshandlingarna rörande ÖP inför beredning av ärendet, den 27 augusti 2009.

Järnvägen

Melleruds kommun korsas av Norge-/Vänerbanan, som delas i Skälebo mot Kil och Kornsjö. Inom kommunen finns även Dal Västra Värmlands Järnväg (DVVJ).

Norge-/Vänerbanan är av riksintresse för kommunikationer enligt miljöbalken 3 kap 8 §, vilket framgår av karta 3.1 i ÖP. Exploatering nära järnvägen får inte påverka möjligheterna till drift, underhåll och framtida utveckling av järnvägsanläggningen. Det är alltid viktigt att kommunen i samband med planläggning av områden nära järnvägen beaktar hur järnvägsanläggningens funktion och möjligheter till framtida utveckling kan tryggas.

Karta 3.1 som redovisar riksintressena bör därför kompletteras med förslagsvis följande text i teckenförklaringen "Riksintresse järnväg, ingen nybyggnation får ske inom 30 meter" (se vidare under rubriken *Avstånd till järnväg* för mer information).

Kollektivtrafik

Banverket ser positivt på att Melleruds kommun vill underlätta pendlingsmöjligheterna för kommuninvånarna och att det är ett prioriterat område i ÖP.

Banverket saknar dock kopplingen mellan den uttalade prioriteringen och det som sedan beskrivs i planhandlingen gällande resandet i kommunen. En mer utförlig beskrivning av nuvarande resandeförhållandena och kollektiva pendlingsmöjligheter och vad som eftersträvas i framtiden skulle med fördel tilläggas planhandlingen. Antalet resor i en kommun är starkt sammankopplat och beroende av var bostäder och arbetsplatser är lokaliserade

Vilka orter stöds av kollektivt resande? Hur planerar kommunen för transportförsörjningen i de nya bebyggelseområdena? Hur möter kollektivtrafiken upp och svarar mot behoven av transporter i Melleruds kommun såväl i befintliga som nya bebyggelseområden?

Kopla till:

LDV L. Johansson
LAV L. Karlsson
LAKfGn T. Magnusson
Länsstyrelsen Västra
Diariet - avslutHandläggare:
Kerstin Boström
Tel. 031-10 49 69
Mobil 0703-64 49 69
kerstin.bostrom@
banverket.se

Datum
2009-08-24

Diarenummer
F09-8968/SA30

Generellt anser Banverket att sambandet mellan bebyggelseutveckling och transportförsörjning behöver behandlas mer ingående i all översiktsplanering. Större fokus bör läggas på järnvägen som en del i kollektivtrafikförsörjningen samt de framtida möjligheter som järnvägstransportsystemet kan erbjuda. Knutpunkter, bytespunkter och gång- och cykelnät bör pekas ut på en strategisk nivå. Transportförsörjningen behöver ingå som ett underlag för beslut om i vilken ordning nya utbyggnadsområden tas i anspråk och var förtätningar i befintlig bebyggelse i första hand kan ske.

Godstransportförsörjning

Om det förekommer mål- och slutpunkter för järnvägsgods i Melleruds kommun kan det vara värt att belysa i ÖP.

Gång- och cykeltrafik

Att smidigt och säkert kunna ta sig till busshållplatser och järnvägsstationer är en viktig förutsättning för ett välfungerande kollektivtrafiksystem. Gång- och cykeltransporter är alltid en del av hela resan när man använder kollektivtrafik. Gång- och cykelnätet och eventuella planer på utbyggnad bör därför beskrivas i ÖP.

Avstånd till järnväg

För att kunna genomföra effektivt underhåll, ha utrymme för räddningsinsatser i händelse av olycka samt säkra utrymme för framtida utveckling av järnvägen bör ny bebyggelse normalt inte tillkomma inom 30 meter från spårmit. För närmare information se gärna skriften "Säkra järnvägstransporter av farligt gods" för närmare information, den finns tillgänglig via hemsidan www.banportalen.se, under fliken *Säkerhet*.

Buller och vibrationer

Vid planering av ny bebyggelse i närheten av järnväg ska risken för buller- och vibrationsstörningar utredas. Om det fortsatta arbetet med ÖP resulterar i utpekanden av områden lämpliga för ny bebyggelse, ska hänsyn tas till följande information gällande riktvärden, buller- och vibrationer.

Varje plats är unik och har sina speciella förutsättningar. Det handlar bl.a. om hur terrängen ser ut, geotekniska förhållanden och trafikeringen av järnvägen. Det förkommer att störningar kan upplevas flera hundra meter från järnvägen.

Riktvärden och information kring buller och vibrationer finns bland annat i "Boverkets Allmänna råd 2008:1 – Buller i planeringen" samt skriften "Buller och vibrationer från spårburen linjetrafik, Riktlinjer och tillämpning, dnr S024235/SA60". Den sistnämnda finns tillgänglig via Banverkets hemsida, www.banverket.se, via Järnvägen – Miljö – Buller och vibrationer – Mål och riktlinjer.

Datum
2009-08-24

Diarienummer
F09-8968/SA30

Det är exploatörens ansvar att vid uppförande av ny bebyggelse nära järnväg säkerställa att riktvärdena klaras.

När det gäller bostäder är riktvärdena för trafikbuller följande:

- 30 dB(A) ekvivalentnivå inomhus
- 45 dB(A) maximalnivå inomhus nattetid (utrymmen för sömn och vila)
- 55 dB(A) ekvivalentnivå utomhus
- 70 dB(A) maximalnivå vid uteplats i anslutning till bostad

Riktvärden för vibrationer i rum för sömn och vila är 0,4 mm/s samt 14 mm/s² RMS. Förekomst av lösa jordlager kan vara en indikator på att särskild hänsyn behöver tas avseende risken för vibrationsstörningar. Vibrationer nämns inte som en risk i ÖP. Banverket rekommenderar att ÖP kompletteras med information om risken för vibrationer.

Nuläge och framtida projekt

Redogörelsen för Vänerbanan är helt korrekt på sidan 15 i planhandlingen. Banverket vill dock informera och förtydliga följande. Banverket planerar för att utöka kapaciteten för godstrafik väster om Vänern. Ett färdigställande av Godstråket Väster om Vänern ger förutsättningar att avlasta Västra stambanan och Godsstråket genom Bergslagen. En del av utbyggnaden utgörs av förstärkt kraftmatning på sträckorna Kil-Öxnered inklusive förstärkning och utbyggnad av omformarstationen utanför Mellerud (Skräcklan) under år 2010. Utbyggnaden innefattar även förbättringar på sträckan Ställdalen-Kil (nya mötestationer, hastighetsförhöjningar osv.).

Banverket vill även upplysa om att banan från Mellerud till omformarstationen i Skräcklan används för transport av omformaraggregat som ska på service. Inför förstärkningen av omformarstationen, vid transport av nya och större aggregat, kan det bli aktuellt med en tillfällig avstängning av rondellen i korsningen Landsvägsgatan (E45) – Dalslandsgatan.

Banverkets utbyggnad av omformarstationen i Skräcklan innebär också att befintlig påfart till gång- och cykelvägen på den gamla banvallen inte kan nyttjas.

Under rubriken *Beslutade förändringar* beskrivs planerna för Norgelänken. Rubriceringen för detta avsnitt är något missvisande eftersom dessa förändringar inte är beslutade utan är planer på lång sikt.

Banverket vill understryka att Norgelänken är en mycket viktig strategisk del av ett stort järnvägssystem med omfattande framtida planer. Norgelänken är en del av järnvägskorridoren från Oslo till Köpenhamn (och vidare till Berlin) som också omfattas av den sk. Nordiska Triangeln (Oslo-Stockholm-Helsingfors-Köpenhamn).

ÖP redogör för de framtida planerna för Norgelänkens genomfart i Melleruds kommun avseende dubbelspår mellan Skälebol och Öxnered (i planen står det

Datum
2009-08-24

Diarlenummer
F09-8968/SA30

Trollhättan men Öxnered är en mer lämplig benämning), ny sträckning under Kroppefjäll samt triangelspår i Skälebol.

I befintlig sträckning mellan Skälebol och Dals Rostock har Banverket förberett för dubbelspår, vilket bör framgå i kartmaterialet som ett reservat för järnväg. Dubbelspåret mellan Öxnered och Skälebol bör också redovisas som ett reservat för järnväg.

Kartmaterial

Följande synpunkter har Banverket på redovisat kartmaterial:

- Karta 3.1, teckenförklaringen kompletteras förslagsvis med:
"Riksintresse järnväg, ingen nybyggnation får ske inom 30 meter".
- Banverket önskar att redovisningen av väg och järnväg skiljs åt.
- Väg- och järnvägsreservaten ska åtminstone redovisa i karta 5.2 och med ovan nämnda tillägg (reservat för dubbelspår Öxnered-Dals Rostock).
- Karta 5.1 saknar titel.
- Karta 5.1 och 5.2 bör samordnas och en mer likartad redovisning är önskvärd. Är exempelvis *tätort* i karta 5.1 det samma som *samlad bebyggelse* i karta 5.2? Motsvarar utpekade områden för *utbyggnad enligt tidigare planering, områden för landsbygdsutveckling och övriga områden för bebyggelseutveckling* i karta 5.1 *planerat område* i karta 5.2? Utifrån befintligt kartmaterial har Banverket svårt att avgöra vilka nya bebyggelseområden som berörs av järnvägen.
- Banverket ser gärna att Karta 5.2 kompletteras med områden för vindkraft, särskilt om underlaget finns att tillgå i framtagna vindbrukplan.

Vindkraft

Uppförande av vindkraftverk kan påverka järnvägen på i huvudsak tre sätt. För det första bör vid etablering av vindkraftverk avståndet mellan järnvägsbank/kontaktledning och vindkraftverk var minst totalhöjden på vindkraftverket. Totalhöjden innebär tornhöjden och halva rotorbladslängderna. Det innebär i praktiken att avståndet ska vara totalhöjden + 20 meter från närmsta spårmittpunkt. Avståndet ska dock alltid vara minst 50 meter.

För det andra kan vindkraftverk påverka järnvägen radio- och telekommunikationssystem, något som riskerar att påverka tågledningen och driften av järnvägen. Banverkets master är inte alltid belägna vid järnvägen och eventuell inverkan på radiotrafiken måste därför prövas från fall till fall. Alla detaljplaner och bygglov som rör vindkraftverk med en totalhöjd över 50 meter belägna inom 30 km från järnväg behöver remitteras till Banverket för granskning.

Datum
2009-08-24

Diarinumner
F09-8968/SA30

För det tredje måste tillfartsvägar till platser för vindkraftverksetablering väljas med omsorg avseende var det är lämpligt att passera järnvägen på ett trafiksäkert sätt. Transporter av vindkraftverk kräver ofta speciella fordon som är långa och låga. Sådana fordon kan ha svårigheter att passera exempelvis plankorsningar på ett säkert sätt, exempelvis kan de riskera att fastna eller skada delar av vägskyddsanläggningen (bommar, skyltar o.s.v.).

Sammantaget

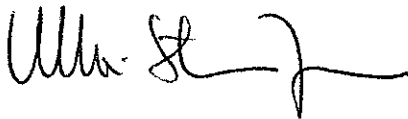
Banverket ser särskilt positivt på kommunens ambitioner att underlätta pendlingsmöjligheterna i kommunen och tycker att det är en mycket viktig fråga att behandla i ÖP. Det behövs dock en förbättrad beskrivning av kommunens ställningstagande gällande nuvarande och framtida transportförsörjning och kollektivtrafik i relation till andra transportslag och i relation till planerade bebyggelseområden.

Järnvägens framtida utveckling i Mellerud är sammankopplad med kommunens planering för framtida markanvändningen. I samband med planläggning av områden nära järnvägen är det alltid viktigt att kommunen beaktar hur järnvägsanläggningens funktion och möjligheter till framtida utveckling kan tryggas. I den fortsatta planeringen bör kommunen beakta den information som här har lämnats gällande exempelvis buller och vibrationer, avstånd till järnväg och Banverkets planering för Norge-/Vänerbanan.

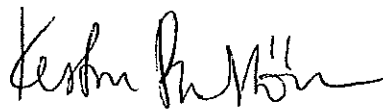
Banverket anser också att redovisning av järnvägen i kartmaterialet behöver förbättras och att redovisningen av den framtida markanvändningen bör tydliggöras i översiktsplanen.

Banverket önskar att ovanstående synpunkter arbetas in i översiktsplanen och ser fram emot att få vara delaktiga i den fortsatta planeringen.

Med vänliga hälsningar

Ulla-Stina Ingemarsson
Sektionschef Samhälle och Planering

Kerstin Boström
Miljö- och samhällsplanerare